

Volk van God, geliefde broers en zussen van Jezus Christus,

J/m, als je een steen in het water gooit, wat gebeurt er dan?

Dan hoor je *ploep*, en je ziet [dia1] allemaal kringen verschijnen, steeds groter en wijder. Een mooi gezicht is dat!

Aan die kringen moest ik denken toen ik nadacht over zendingszondag.

Want is het met de zending ook niet zo gegaan?!

Het begon ergens en het ging [dia2.1-6] daarna in steeds wijdere kringen verder.

En wat begon dan ergens? Nou, het geloof in de Here Jezus als Redder en Verlosser. Het evangelie, de blijde boodschap dat je gered wordt dankzij het sterven aan het kruis en weer opstaan uit de dood van Jezus. Dat begon in Jeruzalem. Jezus was een Jood, iemand uit het volk Israël. En de Joden, de Israëlieten stonden er met hun neus boven op, zij waren de eersten die het hoorden en zagen – Jezus hangend aan het kruis, maar daarna ook het lege graf en zijn verschijningen na zijn opstanding. Zij waren de eersten die het geloofden.

Maar toen? Wat gebeurde er daarna?

Bleven ze allemaal op een kluitje veilig binnen de muren van hun huizen? Hielden ze de kaken stijf op mekaar zodat maar niemand zou merken dat ze in Jezus geloofden? Schaamden ze zich op straat en op het werk en in de winkel en tijdens het sporten dat ze gered waren door Jezus?

Gelukkig niet! Stel je voor zeg, dan hadden we hier in Nederland misschien nooit van Jezus gehoord!

Nee, ze waren juist zo blij met wat ze geloofden – dat konden ze niet voor zich houden. Daar moesten ze over praten. En ze moesten laten zien – ook aan mensen die nog niet in Jezus geloven – hoe heerlijk het is als je broer of zus van Jezus mag zijn, kind van Vader in de hemel. En dat dat wat met je leven doet, dat je leven daardoor verandert, dat je opeens niet alleen meer aan jezelf denkt, maar ook aan andere mensen. Dat je elkaar gaat helpen. Dat je samen feest gaat vieren en maaltijd houden. Dat je mensen laat delen in wat je zelf gekregen hebt.

En zo [dia3.1-6] werd de kring groter en wijder.

En de heilige Geest hielp de mensen – niet alleen door hen het geloof te geven, maar ook door een soort Babylonische spraakverwarring. Want op de Pinksterdag begonnen de gelovigen opeens in allerlei talen te spreken – de talen van de wereld. En dat kon maar één ding betekenen: dat het evangelie de hele wereld over moest.

Sowieso was het al niet toevallig dat Grieks op dat moment de wereldtaal was (zoals het Engels nu zeg maar), en dat Jezus Grieks sprak en dat het Nieuwe Testament in het Grieks geschreven is.

Daardoor kon Jezus boodschap makkelijk en snel verspreid worden.

Maar dat Pinkstertalenwonder was vooral een *teken* – ga geen toren bouwen waarin je je kan verschansen, blijf niet veilig op een kluitje wonen, maar trek erop uit, de wijde wereld in – het evangelie moet overal verkondigd worden, in alle talen, aan alle volken.

En zo [dia4.1-6] werd de kring steeds groter en wijder.

Het begon in Jeruzalem. Maar toen ging het naar Judea, en daarna naar Samaria en vervolgens tot aan de uiteinden van de aarde.

Door de heilige Geest gedreven trokken Petrus en Johannes en later Paulus en Barnabas en Timoteüs en al die anderen erop uit.

En Stefanus werd gestenigd, maar daardoor trokken wel veel christenen uit Jeruzalem om zich te verspreiden tot in Antiochië en Rome toe.

En zijn er gelukkig jaren later monniken uit Engeland – [dia5] Willibrord en Bonifatius bijvoorbeeld – die hier in de lage landen neerstrijken en het evangelie verkondigen.

Stel je voor dat ze dat niet gedaan hadden! Hadden wij hier dan vandaag samen in de kerk gezeten om onze opgestane Heer te eren en Hem te danken voor onze redding?! Hadden we dan *geloofd*?!
-

Als de Here Jezus die bijzondere woorden spreekt die vanmorgen de tekst zijn voor de preek – over schapen die niet van deze stal zijn en die toch ook gehoed moeten worden, die ook zullen luisteren, die ook bijeen gebracht zullen worden – op dat moment is Jezus in conflict met de Schriftgeleerden en Farizeeërs.

Wat was er nl gebeurd? Jezus had een blindgeboren man genezen. Maar toen die man Jezus erkende als de Messias, openlijk verkondigde dat zijn genezer van God afkomstig moest zijn, werd hij de tempel uitgezet. Dat hadden die Joodse leidslieden zo bepaald: Jezus werd beschouwd als een lastige indringer en men probeerde het volk van Hem af te schermen. Een *cordon sanitaire* zeg maar.

Er was een conflict over het leiderschap ontstaan: wie is de ware leider? Daarom gaat Jezus dat mooie beeld van [dia6] de schaapherder gebruiken.

Waar kun je een Goede Herder aan herkennen?

[dia6.1] 1) De Goede Herder kent zijn schapen. Hij kent ze bij de naam. Zijn pastorale zorg is persoonlijk. Het heeft te maken met kennen en vertrouwen.

[dia6.2] 2) De Goede Herder zet zijn leven in voor de schapen. Heel anders dan een huurling, die slaat op de vlucht zo gauw er gevaar dreigt. Nee, de echte herder is een zoon van David die zelfs voor leeuwen en beren niet wegloopt.

[dia6.3] 3) De Goede Herder brengt alle schapen bijeen. Er komt één kudde onder leiding van één Herder. Er ontstaat een nieuwe kudde rondom de Goede Herder.

Daarmee profileert Jezus zichzelf als de nieuwe leider. Want Hij is die Goede Herder bij uitstek. Ga maar na:

1) Hij kent ieder schaap persoonlijk. Die blindgeborene die zo pas door Hem genezen is neemt Hij bij wijze van spreken op de schouders. En dat zie je aldoor tijdens het optreden van Jezus, zijn persoonlijke zorg voor mensen.

2) Hij geeft zijn leven. Letterlijk. Hij offert zichzelf helemaal op. [dia7] Laat zich aan het kruis hangen. Sterft plaatsvervangend een gruwelijke dood. En dat dat geen vergissing was of een toevallige samenloop van omstandigheden blijkt heel nadrukkelijk uit wat Jezus vlak erna zegt: „De Vader heeft Mij lief omdat Ik mijn leven geef, om het ook weer terug te nemen. Niemand neemt mijn leven, Ik geef het zelf. Ik ben vrij om het te geven en om het weer terug te nemen – dat is de opdracht die Ik van mijn Vader heb gekregen.”

3) [dia8] Hij brengt bijeen. Hoeren en tollenaars. Mannen en vrouwen. Ouderen en kinderen. Rijke en arme mensen. Zelfs Samaritanen. Allemaal in één kudde, onder leiding van één Herder.

De gedachte dat er ook schapen van een andere stal zijn die er ook bij horen, die ook onderdeel uitmaken van de ene kudde, was voor veel Israëlieten wel even slikken. Vooral voor hen die er vanuit gingen dat lijfelijk afstammen van Abraham in feite een toegangskaartje was voor de hemel (zoals sommige mensen dat nu nog wel ´s denken van het lidmaatschap van de kerk – zo van: als ik maar lid ben van de kerk en m´n gezicht zo nu en dan laat zien dan kom ik wel in de hemel...) Voor die mensen was het wel slikken dat niet afkomst of lidmaatschap maar *geloof* bepalend is voor het horen bij de nieuwe kudde.

Toch was dat niet nieuw, die gedachte dat er ook niet-Israëlieten opgenomen zouden worden in het volk van God. Altijd is dat wel gebeurd. Denk aan Rachel, aan Ruth. Alleen: dat waren altijd proselieten. Mensen uit de heidenvolken die zich bekeerden en Jood werden.

Nu spreekt Jezus nadrukkelijk [dia9] over *schapen niet van deze schaapskooi*. Daar zit toch veel meer zoiets in van dat niet-Joden [dia9.1] geen toevoeging zijn tot het volk van God, maar daar

[dia9.2] zelfstandig deel van uit maken. Uiteindelijk zal het niet meer uitmaken uit welke stal je afkomstig bent. „*Er zijn geen Joden of Grieken meer, slaven of vrijen, mannen of vrouwen – u bent allen één in Christus Jezus. En omdat u Christus toebehoort, bent u nakomelingen van Abraham en erfgenamen volgens de belofte*”, schrijft Paulus later aan de Galaten.

De ene Goede Herder Jezus Christus brengt alle schapen bijeen in één kudde en daarin valt alle verschil weg. Het enige wat er toe doet is dat iedereen in Christus is en Christus in iedereen. Dit betekent dat de ene kudde zo breed is als de wereld breed is en het toebehoren tot het volk van de Here zich niet meer tot één (etnisch) volk of één bepaalde plaats van aanbidding beperkt, maar iedereen opneemt die *de Vader aanbidt in Geest en waarheid* (zoals Jezus zei tegen de Samaritaanse vrouw). Het betekent tegelijk dat er geen andere eenheid is dan in het toebehoren tot de ene Herder, de ene Heer: Jezus Christus.

En in wezen is ook dat geen compleet nieuwe gedachte. De keuze ooit voor Abraham en zijn nageslacht was vanaf het begin een tijdelijke versmalling. Abraham zelf immers kreeg al te horen: *in u zullen alle geslachten van de aarde gezegend worden.*

Salomo wist daarvan toen hij ging bidden bij de ingebruikneming van de tempel: *...dan zullen alle volken op aarde uw naam leren kennen en ontzag voor U tonen...* (1 Koningen 8:43)

De psalmen zingen er van: *...Ik noem Rahab (=Egypte) en Babel mijn getrouwen. Filistea, Tyrus en Nubie zijn alle hier geboren. Met recht kan men van Sion zeggen: Welk volk ook, het is hier geboren, de Allerhoogste houdt Sion in stand.*” (Psalm 87:4,5)

Niet voor niets hebben we Jesaja 56 gelezen. Een Oudtestamentische profetie die al heel prachtig de Nieuwtestamentische breedheid laat gloren. Ook daar zie je dat het eerst gaat om toetreders: de vreemdeling, de eunuch, die opgenomen worden in het Joodse volk. Maar de afsluiting van de profetie gaat verder, is breder: *Zo spreekt God de HERE, die bijeenbrengt wie uit Israël verdreven waren: Ik breng er nog meer bijeen dan al bijeengebracht zijn.*

En [dia10.1-6] daarom moeten de cirkels steeds wijder gaan.

Moet het evangelie niet opgepot worden, veilig binnen de muren van kerk of klooster of het eigen hart. Maar is de bedoeling van de heilige Geest dat het de wereld overgaat, steeds verder, steeds wijder. Steeds meer volken moeten het horen, moeten het weten, moeten het lezen.

Terecht heeft de kerk evangelisatie en zending als één van haar kerntaken gezien. Wat anderen met jou gedeeld hebben, dat wil je toch zelf ook weer delen?! Wat is er nou mooier dan dat ook anderen van jou te horen krijgen hoe geweldig het is kind van God te zijn, gered te zijn door Jezus Christus?! Het fantastische perspectief dat je leven daarmee krijgt – dat gun je toch aan heel veel mensen?!

De [dia11.1-6] cirkels moeten steeds wijder.

En wat is het daarom prachtig dat we ook vanuit onze gemeente een aantal zendelingen mogen ondersteunen in Ukraine. Laten we daar met dankbaarheid, liefde en blijdschap onze gaven voor geven, en hen met gebed blijven omringen.

Wat is het geweldig om over de hele wijde wereld christenen te mogen ontmoeten, die geloven in de zelfde Heer, behoren bij dezelfde kudde.

Wat is het dan bemoedigend om te lezen dat bijvoorbeeld juist heel veel moslims zich momenteel bekeren tot het christelijk geloof. De kerken in de Arabische wereld zijn sinds 11 september 2001 enorm gegroeid. In sommige landen zijn de kerken verdubbeld, zelfs verdriedubbeld.

Dan zie je echt: de cirkels trekken wijder, worden steeds groter.

En het zal worden: één kudde met één Herder.